

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 107.

Tredie Session.

65de Møde.

Tirsdagen den 27de Januar.

(Fortf.)

Kierkegaard (fortsat): Men, imedens her, lige saalænge, troer jeg, som fra tidligere Tider af, vor Regjering har taget sig paa at beskytte Fabrik-Anlæg og ophjælpe Industrie, ogsaa har været en temmelig stærk Protest derimod fra Borgernes Side i det Hele, medens det igjennem Menneſkealderer mundtlig er blevet hvist, og, siden vi fik Strivefrihed, mangfoldige Gange proclameret i Skrifter, og det baade med det Gode og med det Onde, at der var nok dem, der vidste, hvad det var godt for, naar Regjeringerne gave sig af med Fabrik-Anlæg, ophjælp Industrie o. s. v., saa er desuagtet, og uagtet mangfoldige Exempler have viist, at det slet ikke har været til Gavn for det Offentlige med deslige Anstalter, Regjeringen igjennem Menneſkealderer bleven ved med at forsøge sig i den Retning, har taget Get op, naar et Andet var lagt hen o. s. v. Og deraf kommer det, som jeg maa troe, at den Reaction i den offentlige Mening, som saalænge har kæmpet derimod, endnu i dette Dieblisk ikke er bleven mættet, men at den ligesom endnu bestandig gjør Fordring paa at faae sin Betragtningssmaade fuldstændigen fort igjennem, at faae det modsatte Princip gjort gjældende til det Yderste, at faae det gjort gjældende som ubetinget, strengt affærende, ene gyldig Regel, at der ikke blot ingen Fabrik maa anlægges af Regjeringen, men der maa ikke taales nogen, der nogenſinde af Regjeringen har været anlagt, at selv det skal være i og for sig absolut og ubetinget — Forholdene være hvorledes de ville — forkasteligt, og skal fortjene, saasnart som muligt, at forandres, uden noget andet Hensyn.

Derfor det nu var Tilfældet, at den Sag, som foreligger, angik en saadan Fabrik, som for Dieblisset vedligeholdtes med virkelig Tab, eller som, hvis man opsatte Afgjørelsen for nogen Tid, rimeligviis vilde fremkalde et forøget Tab fremfor det, som allerede maa erkendes at være lidt, da skulde jeg for mit personlige Bedkommende være meget tilbøielig til vistnok ikke at slutte mig til den antydede reactionaire Bevægelse, men dog at tie, og i saa Henseende at finde mig i, at det Princip, som saa længe og saa ofte har villet gjøre sig gjældende, og som ligesom med Magt er bleven holdt tilbage mangfoldige Gange, nu engang ogsaa regjerede i sin Tid og ubetinget gjorde sig gjældende, uagtet det altid vilde være mod min Følelse, at man nærmest for en saadan ligesom Gjengjældelses Skyld skulde bryde Staven over en Anstalt, om hvilken man i saa Fald maatte fristes til at sige: det er da atter et Exempel paa, at Børnene blive straffede for Forældrenes Synd, og, uagtet jeg altid vilde finde det forunderligt, at, naar Anstalten endelig engang synes at nærme sig en Tilstand, som synes taalelig, og ikke, som tidligere, ødelæggende for Landets Finantser, man saa bryder af med den, for ligesom at give Sideslykket til, hvorledes den, saalænge den var til langt betydeligere Tab, med stor Flid og Omsorg troligen vedligeholdtes. Men, som sagt, var der endnu et saadant Tab tilbage, saa skulde jeg ikke være den, der vilde anvende noget Ord imod et saadant Forslag. Nu kan jeg derimod ikke see rettere, end at Fabrikken vistnok ikke giver noget virkelig Overskud — thi der staaer en saadan Værdi alene i de Bygninger og Grunde, der høre til Anstalten, at jeg umulig kan antage, at man med Rette kan beregne den noget saadant, — men at det dog bitterligt er kommen til det Punkt med den,